

ул. Божидар Ацијата 1/1-6
1000 Скопје, Македонија
тел/факс 02/2 772 400
www.glasprotivnasilstvo.org.mk
coordinator@glasprotivnasilstvo.org.mk

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА

на

Националната мрежа против насилство врз жените и семејно
насилство

Јули 2012- Декември 2013

1. ВОВЕД

Националната мрежа против насилство врз жените и семејно насилство е формирана од страна на граѓански организации од Македонија кои работат на полето на превенција и справување со проблемот на насилство врз жените, вклучително и семејно насилство.

Мисијата на мрежата е координирано делување на ГОи во насока на унапредување на политиките и практиките за справување со проблемот на насилство врз жените и семејно насилство. Мрежата се стреми кон препознавање на женските човекови права и нивна афирмација во РМ.

Глобалните активности на Мрежата се фокусирани во пет програми и тоа: Влијание на мрежата врз националните политики; Актуелизирање на проблемот на насилство врз жените и семејно насилство; Зајакнување на внатрешните капацитети и координирано делување на мрежата; Подобрување на моделот на заштита на жртви спроведуван од ГОи; Развивање на меѓународна (регионална) соработка.

1. СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ НА НАЦИОНАЛНАТА МРЕЖА

Стратешка цел 1: Влијание на мрежата врз националните политики

1.1. Подобрување на механизмите за превенција преку образовниот систем

- Застапување за вклучување на родово сензитивни превентивни програми во образовниот систем (на основно, средно и универзитетско ниво) вклучувајќи го и системот за образование на лица со посебни потреби;

1.2. Следење на пријавени случаи и услуги кои ги добиле

- Собирање податоци од веќе постоечки истражувања и анализи, како и податоците за повици, сместување и прифаќање на жртвите од страна на членките;
- Изготвување на извештаи до релевантни институции кои ќе бидат базирани на аргументи од истражувања/анализи;

1.3. Подобрување на регулативата на национално ниво за превенција и постапување за родово базирано насилство

- Поддршка во креирањето на националната стратегија за спречување и заштита од семејно насилство 2012-2015;
- Независен мониторинг на имплементацијата на националната стратегија за спречување и заштита од семејно насилство 2012-2015
- Лобирање за донесување на нови и анализа на регулатива за другите форми на родово базирано насилство (освен семејното);
- Лобирање за донесување на нови и мониторинг на регулативата на веќе постоечките законски решенија (промена на закон за бесплатна правна помош);
- Застапување, лобирање за усвојување на меѓународни документи и следење на нивна имплементација.

1.4. Поттикнување на членките кои работат на локално ниво за следење на работата на ЕЛС за превенција и постапување за семејно насилство

- Поддршка при изработка на локалните акциони планови за превенција и постапување за семејно насилство во ЕЛС во РМ;
- Следење на имплементацијата на локалните акциони планови во координација со членките кои работат во конкретните општини во однос на квалитетот на услугите во неколку пилот општини, како и анализа на примената на легислативата на локално ниво.

Стратешка цел 2: Актуелизирање на проблемот на насилство врз жените и семејно насилство

2.1. Подигнување на јавната свест на граѓаните и на специфични целни групи за проблемите на родово базирано насилство, со посебен фокус на сексуалното насилство

- Одбележување на светски денови за борба против насилство врз жените и семејно насилство;
- Одбележување на годишнини за релевантни конвенции;

- Организирање на информативни настани за проблемите со насилство врз жените и семејно насилство пред пошироката јавност;
- Превентивни активности – кампањи, едукативни трибини за пошироката јавност, актуелизирање на законската регулатива итн.
- Развивање на програми за превенција на жени и деца со посебни потреби и инвалидитет, жени од рурални средини и деца од домовите за деца без родители;
- Родово сензибилизирање и промовирање на меѓународните документи поврзани со насилството врз жените вклучително и семејното насилство кај членките на мрежата и пошироката јавност

2.2. Актуелизирање на проблемите на родово базирано насилство пред институциите

- Испраќање на протестни писма за одредени проблеми со насилство врз жените и семејно насилство (поединечни случаи);
- Организирање на информативни настани за проблемите со насилство врз жените и семејно насилство пред релевантните институции;
- Родово сензибилизирање и промовирање на меѓународните документи поврзани со насилството врз жените вклучително и семејното насилство кај релевантните институции

Стратешка цел 3: Зајакнување на внатрешните капацитети и координирано делување на мрежата

3.1. Унапредување на капацитетите на членките на мрежата за обезбедување директни сервиси за жртвите на насилство

- Мапирање на ресурсите со кои располагаат поединечните членки како и областите во кои делуваат;
- Креирање на механизми за координирање меѓу членовите поради подобрување на услугите кон жртвите;
- Развивање на програма за развој на вештини и поддршка на лицата кои директно работат со жртви;
- Обуки и семинари за подобрување на моделите за работа со жртви;
- Студиски посети.

3.2. Унапредување на знаењата и вештините на младата популација за РБН

- Креирање на стратегија на мобилизација на млади
- Креирање на програма за обучување на волонтери
- Организирање информативни работилници во средните училишта и факултети
- Организирање обуки за активизам и лидерство

3.3. Воспоставување на извршна канцеларија на мрежата

- Екипирање на извршната канцеларија на мрежата;
- Градење на капацитетите на мрежата врз основа на претходно утврдени потреби.

Стратешка цел 4: Подобрување на моделот на заштита на жртви спроведуван од ГОи

4.1. Развој и примена на стандарди за обезбедување директни сервиси за жртвите на насилство

- Креирање на стандарди за подигање на квалитетот на сервисите кои ги обезбедуваат членките на мрежата;
- Активно учество во процесите на креирање на стандарди за обезбедување на директни сервиси на државно ниво;
- Поддршка на членките на мрежата во исполнување / достигнување на стандардите;
- Развивање на етички кодекс за работа со жртви.

4.2. Развој и примена на систем за оценка на исполнувањето на стандардите од страна на членките на мрежата

- Создавање механизам за следење на примената на стандардите преку внатрешна само(евалуација));
  - Развивање на прашалник за проценување на задоволството на корисниците на услугите со цел подобрување на истите;
- Спроведување на Екстерна евалуација (супервизија) на работата на членките на мрежата;

4.3. Унапредување на моделите за заштита на жртви

- Развивање на минимален пакет на сервиси за жртви на родово базирано насилство;
- Промовирање и развивање на модели за работа со жени затворенички (извршители на кривични деликти како последица на СН);
- Развивање на програми за работа со семејства на зависници во кои е присутно семејното насилство;
- Развивање на програми за заштита на жени и деца со посебни потреби и инвалидитет, жени од рурални средини и деца од домовите за деца без родители;

4.4. Унапредување на модели за ресоцијализација и интеграција на жртви на родово базирано насилство

- Развој на програми за психо-социјална поддршка и јакнење на жртви на насилство
- Промовирање и развивање на модели за економско јакнење на жртви на насилство особено во насока на соработка со бизнис секторот;

Стратешка цел 5: *Развивање на меѓународна (регионална) соработка*

5.1. Зачленување во светски меѓународни мрежи од областа на родовото базирано насилство

- Зачленување во AWID
- Зачленување во WAVE

5.2. Континурана соработка со слични мрежи од регионот и пошироко

- Собирање на информации за семинари и обуки во регионот и пошироко и дистрибуирање на информациите преку листата на мрежата.

2. ГОДИШНИ ЦЕЛИ НА МРЕЖАТА за 2012 – 2013

За стратешка цел 1: *Влијание на мрежата врз националните политики*

Годишно очекувано постигнување 1: Зголемена свеста за неопходноста од вклучување на родово сензитивни превентивни програми во образовниот систем (на основно, средно и универзитетско ниво)

Исходи:

- Отпочнат процесот за вклучување на родово сензитивни превентивни програми во образовните програми на основно ниво во неколку пилот општини

Активности:

- Организирани по 5 работилници во 10 пилот основни училишта
- Отпочнат процесот за вклучување на родово сензитивните програми вклучени во образовните програми на средно ниво

Активности:

- Организирани по 5 работилници во 10 средни училишта

Годишно очекувано постигнување 2: Следење на пријавени случаи и услуги кои ги добиле

Исходи:

- Собрани податоци од веќе постоечки истражувања и анализи, како и податоците за повици, сместување и прифаќање на жртвите од страна на членките

Активности:

- Креирање на дата база за бројот на пријавени случаи и услугите кои ги добиле во рамките на работата на членките на мрежата
  - Креирање на база за релевантни истражувања и анализи
  - Подготвени и испратени извештаи до релевантни институции базирани на аргументи од истражувања/анализи
- Активности:**
- Анализа на податоците од дата базата на мрежата и споредба со официјалните податоци за пријавени случаи
  - Мониторинг на работата на ЦСР
  - Мониторинг на почитувањето на протоколите за постапување во случаи на семејно насилство од сите релевантни институции (МТСП, МВР, МЗ, МП и МОН)
  - Подготвување на извештај базиран на податоците добиени од мониторингот

Годишно очекувано постигнување 3: Подобрување на регулативатата на национално ниво за превенција и постапување за родово базирано насилство

Исходи:

- Мрежата е дел од работната група за креирањето на националната стратегија за спречување и заштита од семејно насилство 2012-2015

- Отпочнат процесот на мониторинг на имплементацијата на националната стратегија за спречување и заштита од семејно насилство 2012-2015

Активности:

- Формирање на работни групи според приоритетни области за следење на имплементацијата на националната стратегија

- Отпочнат процесот на лобирање за измени и дополнувања на законот за бесплатна правна помош

Активности:

- Формирање на работна група за подготовка на измени и дополнувања во Законот за БПП
- Организирање на состаноци на работната група
- Организирање на работни состаноци со парламентарки за презентирање на бараните измени и дополнувања во Законот за БПП

- Отпочнат процесот на лобирање за донесување на посебен закон за семејно насилство

Активности:

- Организирање на работни состаноци со претставници од МТСП за презентирање на важноста од донесување на посебен закон за семејно насилство

- Отпочнат процесот за лобирање за ратификување на Конвенцијата на Советот на Европа за спречување на сите форми на насилство врз жената вклучувајќи го и семејното насилство

Активности:

- Ангажирање на експерт за подготовка на анализа на националното законодавство и неговата усогласеност со Конвенцијата на Советот на Европа во однос на сите видови на родово базирано насилство, исклучивајќи го семејното насилство
- Мапирање на директните сервиси за жените жртви на семејно насилство кои се обезбедени од институциите
- Формирање на работна група за подготовка на пред ратификационен план за акција
- Организирање работни состаноци со парламентарки за презентирање на потребата од ратификување на Конвенцијата
- Организирање работилници со членките на мрежата за претставување на важноста на Конвенцијата на Советот на Европа

За Стратешка цел 2: Актуелизирање на проблемот на насилство врз жените и семејно насилство

Годишно очекувано постигнување 1: Подигната свеста на граѓаните и специфичните целни групи за проблемот на родово базираното насилство

Исходи:

- Одбележани светските денови за борба против насилство врз жените и семејно насилство

Активности:

- Организирање кампања „16 дена активизам против насилство врз жените“
- Организирање кампања „V - day“

- Одбележани годишнини за релевантни конвенции

Активности:

- Одбележан денот на потпишување на Конвенцијата на Советот на Европа за спречување на насилство врз жените и семејно насилство
- Одбележување на денот на ратификација на CEDAW конвенцијата
- Организаирани информативни настани за проблемите на насилство врз жените и семејно насилство во општини кои не се опфатени во работата на членките
Активности:
  - Организирање информативни настани за граѓаните во 10 пилот општини
- Спроведени превентивни активности за актуелизирање на проблемите на насилството врз жените и семејното насилство пред пошироката јавност
Активности:
  - Организирање на јавни дебати и трибини во општините кои не се опфатени во работата на членките на мрежата
- Промовирани меѓународните документи кои го третираат проблемот на насилство врз жените и семејно насилство пред членките на мрежата и пошироката јавност
Активности:
  - Промовирање на потребата од ратификација на Конвенцијата на Советот на Европа за спречување и заштита од сите форми на насилство врз жената
  - Промовирање на извештаи од следењето на почитувањето на одредбите од CEDAW конвенцијата

Годишно очекувано постигнување 2: Подигната свест на релевантните институции за проблемот на родово базирано насилство

- Исходи:**
- Испратени #на протестни писма до релевантните институции за поединечни случаи
Активности:
    - Водење на досиеја и изработка на студии на случај од страна на членките на мрежата
  - Организаирани информативни настани за проблемите на насилство врз жените и семејно насилство во општини кои не се опфатени во работата на членките со фокус на релевантните институции
Активности:
    - Организирање информативни настани со локалната самоуправа во 10 пилот општини
    - Организирање информативни настани во училиштата во 10 пилот општини
    - Организирање информативни настани во здравствените установи во 10 пилот општини
  - Промовирани меѓународните документи кои го третираат проблемот на насилство врз жените и семејно насилство пред релевантните институции
Активности:
    - Организирање работни средби за промовирање на меѓународните документи пред релевантните институции
    - Организирање регионална конференција за институции и граѓански организации

- Изработка на прирачник за институции и граѓански организации со релевантни меѓународни документи

За Стратешка цел 3: Зајакнување на внатрешните капацитети и координирано делување на мрежата во текот на следните 12 месеци, мрежата ќе се фокусира на следниве годишни цели:

Годишно очекувано постигнување 1: Унапредени капацитети на 12 членки на мрежата за обезбедување директни сервиси за жртвите на насилство

Исходи:

- Мапирани ресурси со кои располагаат сите 24 членки како и дефинирани различни области во кои делуваат

Активности:

- Изготвување на прашалник за мапирање на ресурсите на членките на мрежата
- Спроведување на мапирањето на ресурсите на членките на мрежата
- Подготвен извештај од спроведеното мапирање

- Подобрени механизми за комуникација меѓу членките

Активности:

- Изготвување на редовни месечни извештаи за работата на мрежата
- Редовни состаноци на членките на мрежата кои нудат директни сервиси
- Креирање на маилинг листа на организации кои нудат директни сервиси
- Унапредување на правилникот за комуникација меѓу членките на мрежата
- Подготовка на ревизорски извештај од независна ревизорска куќа

- Развиена програма за развој на вештини и поддршка на лицата кои директно работат со жртви

Активности:

- Креирање на листа на експерти кои се членки на мрежата
- Ангажирање на надворешен консултант за поддршка во процесот на креирање на програма за развој на вештини на лицата кои директно работат со жртви
- Ангажирање на надворешен консултант за поддршка во процесот на креирање на програма за заштита од намалување на ефикасност („burn out“ синдром)

- Организациски 6 триндневни работилници за подобрување на моделите за работа со жртви

Активности:

- Организирање на 3 дневна работилница за подобро функционирање на СОС линиите
- Организирање на 3 дневна работилница за подобро функционирање на шелтер центрите раководени од организациите членки
- Организирање на 3 дневна работилница за зголемување на бенефитот на жртвата од услугата за БПП
- Организирање на 3 дневна работилница за креирање на програма за психо социјална поддршка и јакнење на жртвите
- Организирање на 3 дневна работилница за зголемување на можностите за економско јакнење на жртвите

- Организирана студиска посета на организација од регионот која делува во областа на насилство врз жената и семејно насилство

Годишно очекувано постигнување 2: Зголемен број на млади активисти директно вклучени во активностите на Мрежата и на организациите членки

Исходи:

- Развиена стратегија за мобилизирање на млада популација
Активности:
  - Формирање на работна група за развивање на стратегија за мобилизирање на млада популација
  - Организирање работни состаноци за развивање на стратегија за мобилизирање на млада популација
  - Усвојување на стратегијата од Собранието на мрежата
- Развиена програма за обучување на млади волонтери
Активности:
  - Формирање на работна група за развивање на програма за волонтери
  - Организирање на работни состаноци за развивање на програма за обучување на волонтери
  - Усвојување на програмата за обучување на волонтери од Собранието на мрежата
- Повисок степен на информираност на младите за РБН
Активности:
  - Промоција на работата на мрежата преку организирање на информативни работилници во средните училишта и факултети
  - Организирање на тренинзи за реер – едукатори
  - Организирање на натпревари за најдобри младински иницијативи поврзани со РБН

Годишно очекувано постигнување 3: Воспоставена извршна канцеларија на мрежата

Исходи:

- Избран тимот на извршната канцеларија на мрежата
Активности:
  - Дефинирање на работните обврски на членовите на тимот на извршната канцеларија
  - Креирање критериуми за избор на кандидати
- Зајакнати капацитетите на ИК на мрежата врз основа на претходно утврдените потреби
Активности:
  - Опредмување на канцеларија на мрежата
  - Дефинирани потребите на тимот за поуспешно функционирање

За Стратешка цел 4: Подобрвање на моделот на заштита на жртви спроведуван од ГОи

Годишно очекувано постигнување 1: Развиени стандарди за обезбедување директни сервиси за жртвите на насилство

Исходи:

- Креирани стандарди за подигнување на квалитетот на сервисите кои ги обезбедуваат членките на мрежата

Активности:

- Формирање работна група за креирање на стандарди за обезбедување директни услуги
  - Ангажиран консултант за поддршка во процесот на креирање на стандарди за обезбедување услуги
  - Средба со членките на мрежата за усвојување на стандардите за обезбедување директни услуги
  - Процена на потребите на членките кои обезбедуваат директни услуги за достигнување / исполнување на стандардите за обезбедување директни услуги
- Националната мрежа е член на работните групи за креирање стандарди за обезбедување на директни услуги на државно ниво
- ### Активности:
- Лобирање за креирање на стандарди за обезбедување на услуги на државно ниво
  - Лобирање за учество во работните групи за креирање на стандарди за обезбедување на услуги на државно ниво
- Развивање на етички кодекс за работа со жртви
- ### Активности:
- Формирање на работна група за развивање на етички кодекс за работа со жртви
  - Ангажирање на консултант за поддршка во процесот на развивање на етичкиот кодекс за работа со жртви

Годишно очекувано постигнување 2: Унапредени модели за ресоцијализација и интеграција на жртви на родово базирано насилство

Исходи:

- Развиена програма за психо-социјална поддршка и јакнење на жртви на насилство употребувана од сите членки кои нудат ваков сервис

Активности:

- Организирање на работни средби за лицата кои ги обезбедуваат овие услуги со цел креирање на пилот програми
  - Следење на примената и нивото на успешност на пилот програмите
- Промовирање и развивање на модели за економско јакнење на жртви на насилство особено во насока на соработка со бизнис секторот;

За Стратешка цел 5: Развивање на меѓународна (регионална) соработка

Годишно очекувано постигнување 1: Остварени членства во светски меѓународни мрежи кои работат во областа на родовото базирано насилство

Исходи:

- Потврдено членство во AWID
- Потврдено членство во WAVE

Годишно очекувано постигнување 2: Остварена континуирана соработка со слични мрежи од регионот и пошироко

Исходи:

- Дистрибуирани информации за семинари и обуки во регионот и пошироко преку листата на мрежата
- Организирана регионална конференција на тема родово базирано насилство